

Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.

Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporu

2 Ekim 2020

Şirket Hakkında	6
1.KISIM: PAY SAHİPLERİ	8
Pay sahipliği haklarının kullanımının kolaylaştırılması	8
Bilgi alma ve inceleme hakları	9
Genel kurula katılım hakkı	9
Oy hakkı	10
Azlık hakları	10
Kâr payı hakkı.	10
Payların devri	11
2. KISIM: KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK	12
Kurumsal İnternet Sitesi	12
Faaliyet Raporu	13
Bağımsız Denetim	14
3. KISIM: MENFAAT SAHİPLERİ	15
Menfaat sahiplerine ilişkin şirket politikası	15
Menfaat sahiplerinin şirket yönetimine katılımının desteklenmesi.	15
Şirketin insan kaynakları politikası	15
Müşteriler ve tedarikçilerle ilişkiler	16
Etik kurallar ve Sosyal Sorumluluk	16
Sürdürülebilirlik	17
4. KISIM: YÖNETİM KURULU.	18
Yönetim kurulunun işlevi	18
Yönetim kurulunun faaliyet esasları	18
Yönetim kurulunun yapısı	19
Yönetim kurulu toplantılarının şekli	19
Yönetim kurulu bünyesinde oluşturulan komiteler	19
Yönetim kurulu üyelerine ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere sağlanan mali haklar	21
Notların Anlamı	22

Derecelendirme Sonucu ve Özeti

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş. (TUPRS)

SAHA
Kurumsal Yönetim Notu:

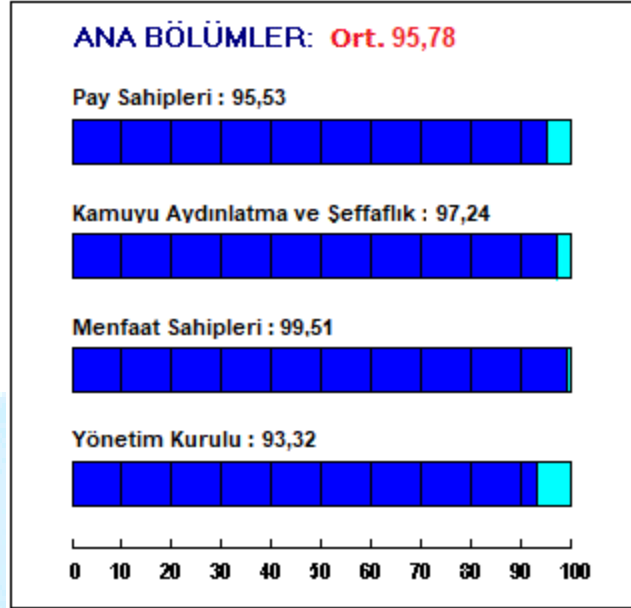
9,58

YÖNETİCİ ÖZETİ

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ("Tüpraş" veya "Şirket") için 3 Ekim 2019 tarihinde 9,50 olarak belirlenen Kurumsal Yönetim Derecelendirme notu **9,58** olarak revize edilmiştir. SAHA bu derecelendirme çalışmasında Sermaye Piyasası Kurulu'nun Ocak 2014 tarihinde yayınladığı "Kurumsal Yönetim İlkeleri"ni ("Tebliğ") baz alan yeni metodolojisini kullanmıştır.

Ayrıca, SAHA yıllık olarak Dünya Kurumsal Yönetim Endeksi yayınlamaktadır. Bu endeks ülkeleri; hem kurumsal yönetim prensiplerine uyma düzeylerine hem de kurumsal yönetimle ilgili kurumlarının gelişmişlik düzeylerine göre sıralamaktadır. Endeksin oluşumunda uluslararası kabul görmüş standartlar, kurallar, yönetmelikler ve ülkeleri şeffaflık, yolsuzluk, iş yapma kolaylığı açısından mukayese eden endeksler dikkate alınmaktadır. Tüpraş, SAHA'nın 8 Ekim 2019 tarihinde yayımlanmış olduğu Dünya Kurumsal Yönetim Endeksi'ne ("DKYE") göre 1. grup içinde yer almaktadır. SAHA'nın yayımladığı Dünya Kurumsal Yönetim Endeksi'nin detaylarına <http://www.saharating.com> adresinden ulaşılabilir.

Pay Sahipleri başlığı altında **9,55** alan Tüpraş'ta pay sahipliği haklarının kullanılmasında mevzuata, esas sözleşmeye ve diğer iç düzenlemelere uyulmakta olup bu hakların kullanılmasını sağlayacak önlemler alınmıştır. Şirket pay sahipleri ile ilişkilerini, Pay Sahipleri ile İlişkiler Müdürlüğü bünyesinde yürütmektedir. Oy haklarının kullanılmasında imtiyaz veya üst sınır yoktur. Genel kurul öncesi prosedürler ve genel kurulun yapılışı mevzuata uygundur. Bir bağış ve yardım politikası oluşturulmuş ve genel kurul onayına sunulmuştur. Şirket'in kamuya açıklanmış tutarlı bir kâr dağıtım politikası vardır. İşlem gören payların devrinde herhangi bir kısıtlama yoktur. Genel kurulların kamuya açık olarak yapılması yönünde esas sözleşmede hüküm bulunmaktadır. Bunlara karşın, Şirket ana sözleşmesinde azlık hakları oranının belirlenmesinde halka açık anonim şirketler için öngörülen %5 ile yetinilmiştir.

Tüpraş, **Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık** başlığı altında **9,72** almıştır. Şirketin, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin "Kamuyu Aydınlatma" başlığında belirtilen bilgi ve belgelerin yer aldığı kapsamlı bir internet sitesi mevcuttur ve önemli olay ve gelişmeler, hemen her türlü iletişim olanağı kullanılarak SPK ve Borsa İstanbul A.Ş. (BIST) mevzuatına uygun şekilde kamuya açıklanmaktadır. İnternet sitesi uluslararası yatırımcılar için de İngilizce olarak hazırlanmıştır. Bunlara karşın, Şirket'in ortaklık yapısı dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti %5'ten yüksek paya sahip olan gerçek kişi pay sahiplerinin isimleri kamuya açıklanmamış olması ve yönetim kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan tüm menfaatler faaliyet raporunda kişi bazında yer almaması bu başlık altında gelişmeye açık alanlar olarak belirlenmiştir.

Tüpraş, **Menfaat Sahipleri** başlığı altında **9,95** almıştır. Menfaat sahiplerinin haklarının kullanımı kolaylaştırılmıştır. Çalışanlara yönelik yazılı bir tazminat politikası oluşturulup şirketin internet sitesi üzerinden kamuya açıklanmıştır. Derecelendirme dönemi içinde herhangi bir kamusal ceza/yaptırım olmamıştır. Şirket'in internet sitesi vasıtasıyla kamuya açıklanmış etik kuralları bulunmaktadır. Menfaat sahiplerinin Şirket yönetimine katılımını destekleyici mekanizmalar şirket içi düzenlemelerle yazılı hale getirilmiştir. Şirket'in yazılı bir insan kaynakları politikası vardır. Sürdürülebilirlik politikası ve uygulamaları tatmin edicidir. Sosyal sorumluluk çalışmaları üst seviyededir.

Yönetim Kurulu başlığından **9,33** alan Tüpraş'ın vizyon ve stratejik hedefleri belirlenmiştir. Yönetim kurulu on bir üyeden oluşmakta olup icracı üye bulunmamaktadır. Yönetim kurulunda dört bağımsız üye bulunmaktadır. Bağımsız üyelerin belirlenmesinde SPK kriterlerine uyulmuştur. Yönetim kurulu bünyesinde Kurumsal Yönetim, Denetim, Riskin Erken Saptanması ve Yürütme komiteleri kurulmuş ve komitelerin çalışma esasları kamuya açıklanmıştır. Yönetim kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme esasları şirketin internet sitesinde yer almaktadır. Şirket, yönetim kurulu üyelerine veya üst düzey yöneticilerine borç vermemekte, kredi kullandırmamaktadır. Tebliğ'de belirlenen şartları sağlayan bir yönetici sorumluluk sigortası mevcuttur. Diğer yandan yönetim kurulu tarafından onaylanmış bir kadın üye politikası olmaması ve yönetim kurulu toplantılarının ne şekilde yapılacağına Şirket içi düzenlemeler ile yazılı hale getirilmemiş olması geliştirilebilir alanlar olarak tespit edilmiştir.

Derecelendirme Metodolojisi

Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.'nin kurumsal yönetim derecelendirme metodolojisi, Sermaye Piyasası Kurulu'nun Ocak 2014 tarihinde yayınladığı "Kurumsal Yönetim İlkeleri"ni baz alır.

Bu ilkeler, Dünya Bankası, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ve bu iki örgütün özel sektör temsilcilerinin katılımı ile birlikte oluşturduğu Global Kurumsal Yönetim Forumu (GCGF) öncü çalışmaları temel alınarak, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından kurulan komiteye Sermaye Piyasası Kurulu'nun, Borsa İstanbul A.Ş.'nin ve Türkiye Kurumsal Yönetim Forumu'nun uzmanları ve temsilcileri dahil edilerek, bir çok akademisyen, özel sektör temsilcisi, kamu kuruluşları ile çeşitli meslek örgütlerinin görüş ve önerileri dikkate alındıktan sonra ülke koşullarına göre uyarlanmıştır.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yer alan ana prensiplerin bir kısmı "uygula, uygulamıyorsan açıkla" diğer kısmı uygulanması zorunlu prensiplerdir. Ancak, bu İlkelerde yer alan prensiplerin uygulanıp uygulanmadığına; uygulanmıyor ise buna ilişkin gerekçeli açıklamaya, bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarına ve gelecekte şirketin yönetim uygulamalarında İlkelerde yer alan prensipler çerçevesinde bir değişiklik yapma plânının olup olmadığına ilişkin açıklamaya, yıllık faaliyet raporunda yer verilmesi ve ayrıca kamuya açıklanması gerekmektedir.

İlkeler; pay sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık, menfaat

sahipleri, yönetim kurulu olmak üzere dört ana bölümden oluşmaktadır.

Bu İlkeler baz alınarak SAHA Kurumsal Yönetim Derecelendirme metodolojisi 330 mertebesinde alt kriter belirlemiştir. Her bir kriter, derecelendirme sürecinde, Şirket yöneticileri tarafından sağlanan ve kamunun kullanımına açık Şirket bilgileri kullanılarak değerlendirilir. Bu kriterlerin bazıları basit bir Evet/Hayır yanıtıyla skorlanabildiği gibi, bazıları daha ayrıntılı açıklamaları gerektirir.

Derecelendirme notları 1 (en zayıf) ilâ 10 (en güçlü) arasında verilir. En yüksek (10) dereceyi elde edebilmek için Şirketlerin SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne tam uyum göstermiş olması gerekir (notların daha ayrıntılı bir açıklaması için bu raporun son bölümüne bakınız).

Toplam derecelendirme notunu belirlemede her bir ana bölüm için SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne paralel olarak aşağıdaki ağırlıklar kullanılır:

Pay Sahipleri: **%25**
Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık: **%25**
Menfaat Sahipleri: **%15**
Yönetim Kurulu: **%35**

Metodolojimizde her bir ana bölümün alt başlıklarına ağırlık tahsis edilip değerlendirme yapıldıktan sonra nihai "toplam" derecelendirme notuna ulaşılır. Bunun için, her bir bölüme verilen not belirlenmek suretiyle ilân edilerek "İkelere uyum düzeyi" ayrıntılı olarak tespit edilmiş olur.

Şirket Hakkında

TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

	Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ömer KOÇ Genel Müdür İbrahim YELMENOĞLU
Güney Mah., Petrol Cad., No:25, 41790 Körfez, Kocaeli Tel: (0262) 316 30 00 https://www.tupras.com.tr	Yatırımcı İlişkilerinden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Doğan KORKMAZ Tel: (0262) 316 31 09 dogan.korkmaz@tupras.com.tr

1983 yılında kurulan Tüpraş, her çeşit ham petrol, petrol ürünleri ve kimyasal ürünleri temin ve rafine etmek, üretilen ve ithal edilen ham petrol, petrol ve kimyasal ürünlerin ihracat dahil her türlü ticari faaliyeti ile beraber üretim ve satış aşamasında depolama ve taşıma faaliyetlerinde bulunmak ve bu maksatla yurt içinde ve dışında petrol rafinerileri kurmak ve işletmek işleri ile iştigal etmektedir.

Tüpraş; Kocaeli, İzmir, Kırıkkale ve Batman'da yer alan 4 rafinerisi ile yılda 30,0 milyon ton ham petrol işleme kapasitesine sahiptir. İstanbul Sanayi Odası tarafından yayımlanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" ("İSO 500") listesinde 2019 yılında 1. Sırada yer almıştır. (2018: 1. Sıra)

2006 yılından bu yana Şirket'in yönetim ve sermaye kontrolünü Koç Holding A.Ş. elinde tutmaktadır. Kökleri 1920'li yıllara dayanan Koç Topluluğu ağırlıklı olarak enerji, otomotiv, finans ve dayanıklı tüketim sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Dünyanın en büyük şirketlerinin sıralandığı "Fortune Global 500" listesinde 2019 yılında 423. sırada yer alan Koç Topluluğu bu listede kendine yer bulan tek Türk şirketi olmuştur.

Bağımsız denetim raporu verilerine göre; 30.06.2020 itibarıyla bağlı ortaklıklarıyla birlikte toplam çalışan sayısı 6158 olan (31.12.2019: 6098) Şirket'in güncel sermaye yapısı aşağıda verilmiştir:

Sermaye Yapısı		
Ortakların Ünvanı	Pay Tutarı (TL)	Pay Yüzdesi (%)
Enerji Yatırımları A.Ş.*	127.713.792,22	51
Halka Açık Kısım	122.705.407,77	49
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	0,01	-
Toplam	250.419.200,00	100

* Şirketin ana ortağı Enerji Yatırımları A.Ş., Koç Holding A.Ş., Koç Ailesi ve bunlar tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir.

Şirket "TUPRS" kodu ile Borsa İstanbul Yıldız Pazar - Grup 1'de işlem görmekte olup, BIST 100 (XU100), BIST 50 (XU050), BIST 30 (XU030), BIST Banka Dışı Likit 10 (X10XB), BIST Temettü (XTMTU), BIST Temettü 25 (XTM25), BIST Tüm (XUTUM), BIST SINAİ (XUSIN), BIST Kimya, Petrol, Plastik (XKMYA), BIST Yıldız (XYLDZ), BIST Sürdürülebilirlik (XUSRD), BIST Kocaeli (XSKOC) ve BIST Kurumsal Yönetim (XKURY) endekslerine dâhil bulunmaktadır.

Rapor tarihimiz itibarıyla yönetim kurulu ve II-17.1 sayılı Tebliğ kapsamında yönetim kurulu bünyesinde ihdas edilen komitelerin yapılanması aşağıdaki gibidir:

Yönetim Kurulu	
Üye	Görevi
Mehmet Ömer KOÇ	Yönetim Kurulu Başkanı
Yıldırım Ali KOÇ	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Mustafa Rahmi KOÇ	Yönetim Kurulu Üyesi
Semahat Sevim ARSEL	Yönetim Kurulu Üyesi
Levent ÇAKIROĞLU	Yönetim Kurulu Üyesi
Erol MEMİOĞLU	Yönetim Kurulu Üyesi
Yağız EYÜBOĞLU	Yönetim Kurulu Üyesi
Zafer SÖNMEZ	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Muharrem Hilmi KAYHAN	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Kamil Ömer BOZER	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Ayşe Canan EDİBOĞLU	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

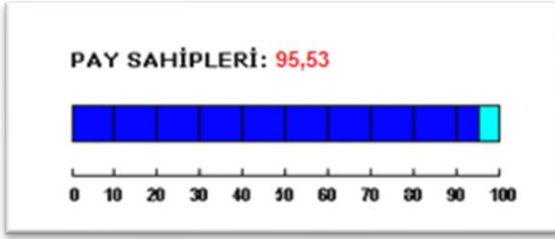
*11 üyeden oluşan yönetim kurulunda Şirket'te icrai görevi olan üye bulunmamaktadır.

Kurumsal Yönetim Komitesi	
Üye	Görevi
Muharrem Hilmi KAYHAN	Başkan
Yağız EYÜBOĞLU	Üye
Doğan KORKMAZ	Üye

Denetimden Sorumlu Komite	
Üye	Görevi
Muharrem Hilmi KAYHAN	Başkan
Kamil Ömer BOZER	Üye

Riskin Erken Saptanması Komitesi	
Üye	Görevi
Ayşe Canan EDİBOĞLU	Başkan
Erol MEMİOĞLU	Üye

1.KISIM: PAY SAHİPLERİ

SİNOPSİS

+	Faal bir Yatırımcı ilişkileri Bölümü vardır.
+	Bağış ve yardım politikası belirlenmiş ve genel kurul onayına sunulmuştur.
+	Genel kurullar mevzuata uygun yapılmaktadır.
+	Oy hakkında yasal zorunluluk gereği tanınan veto hakkı haricinde herhangi bir imtiyaz bulunmamaktadır.
+	Şirket'in belirli ve tutarlı bir kâr dağıtım politikası vardır.
+	Halka açık payların devri hususunda herhangi bir zorlaştırıcı uygulama yoktur.
+	Genel kurulların kamuya açık yapılması yönünde esas sözleşmede hüküm bulunmaktadır.
-	Azlık hakları sermayenin yirmide birinden daha düşük bir miktara sahip olanlara tanınmamıştır.

1.1. Pay Sahipliği Haklarının Kullanımının Kolaylaştırılması:

Tüpraş'ın pay sahipleri ile ilişkileri, Yatırımcı İlişkilerinden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı ve Kurumsal Yönetim Komitesi üyesi Sn. Doğan KORKMAZ ve Yatırımcı İlişkileri Birim Müdürü Sn. Levent Baykan BAYAR şeklinde yapılan Yatırımcı İlişkileri Müdürlüğü bünyesinde yürütülmektedir. Bölüm yetkililerinin Tebliğ'de belirtilen nitelikleri haiz olduğu görülmüştür.

Şirket organlarının yanı sıra "Yatırımcı İlişkileri Müdürlüğü", başta bilgi alma ve inceleme hakkı olmak üzere pay sahipliği haklarının korunması ve kullanılmasının kolaylaştırılmasında etkin rol oynamakta ve aşağıdaki görevleri yerine getirmektedir:

- Yatırımcılar ile Şirket arasında yapılan yazışmalar ile diğer bilgi belgelere ilişkin kayıtlar sağlıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmaktadır.
- Şirket pay sahiplerinin Şirket ile ilgili yazılı bilgi talepleri yanıtlanmaktadır.
- Genel kurul toplantısının yürürlükteki mevzuata, esas sözleşmeye ve diğer Şirket düzenlemelerine uygun olarak yapılması sağlanmaktadır.
- Genel kurul toplantısında, pay sahiplerinin yararlanabileceği dokümanlar hazırlanmaktadır.
- Kurumsal yönetim ve kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü husus dahil olmak üzere sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesini gözetmektedir.

Yatırımcı İlişkileri Müdürlüğü, yürütmekte olduğu faaliyetlerle ilgili olarak en az yılda bir kez yönetim kuruluna rapor sunmaktadır. Derecelendirme dönemi içinde yapılan raporlamalar tarafımıza ibraz edilmiştir.

Pay sahipliği haklarının kullanımını etkileyebilecek nitelikteki bilgi ve açıklamalar güncel olarak Şirket'in kurumsal internet sitesinde pay sahiplerinin kullanımına sunulduğu kanaati edinilmiştir. Dönem içinde bu yönde bir ceza/uyarı alınmamış olması kanaatimizi desteklemektedir.

1.2. Bilgi Alma ve İnceleme Hakları:

Şirket yönetiminin özel denetim yapılmasını zorlaştırıcı işlem yaptığı yönünde bir bulguya rastlanılmamıştır.

Şirketle ilgili yasal mevzuatın gerektirdiği her türlü bilgi, tam ve dürüst biçimde, zamanında verilmiş olup derecelendirme dönemi içinde bu yönde bir ceza/uyarı alınmamıştır.

Ayrıca Şirket, bir bilgilendirme politikası oluşturarak web sitesinden kamuya ilân etmiştir.

1.3. Genel Kurula Katılım Hakkı:

01.04.2020 tarihinde gerçekleştirilen 2019 mali yılına ait olağan genel kurula ilişkin toplantı ilânı 02.03.2020 tarihinde, mevzuat ile öngörülen usullerin yanı sıra, mümkün olan en fazla sayıda pay sahibine ulaşmayı sağlayacak şekilde, elektronik haberleşme de dâhil, her türlü iletişim vasıtası ile Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak yapılmıştır.

Yapılan bildirimlerde; toplantı günü ve saati, tereddüt yaratmayacak şekilde toplantı yeri, gündem, davetin hangi organ tarafından yapıldığı, faaliyet raporu ile mali tabloların, diğer genel kurul evrakının ve dokümanının hangi adreste incelenebileceği açıkça belirtilmiştir.

Bunların yanı sıra, Şirket'in gündem maddelerine ilişkin açıklayıcı bir bilgilendirme dokümanı hazırladığı görülmüştür.

Faaliyet raporu, mali tablolar ve gündem maddelerine dayanak teşkil eden diğer belgeler genel kurul toplantısına davet için yapılan ilân tarihinden itibaren, Şirket'in merkez ve şubeleri ile elektronik ortam dahil, pay sahiplerinin en rahat şekilde ulaşabileceği yerlerde incelemeye açık tutulmaktadır.

Şirket'in kurumsal internet sitesinde açıklamanın yapıldığı tarih itibarıyla Şirket'in ortaklık yapısını yansıtan toplam pay sayısı ve oy hakkı, Şirket sermayesinde imtiyazlı pay bulunup bulunmadığı hakkında bilgi pay sahiplerine duyurulmaktadır.

Genel kurul gündemi hazırlanırken, her teklifin ayrı bir başlık altında verilmiş olmasına dikkat edilmiş ve gündem başlıkları açık ve farklı yorumlara yol açmayacak şekilde ifade edilmiştir. Gündemde "diğer", "çeşitli" gibi ibareler yer almamaktadır. Genel kurul toplantısından önce verilen bilgiler, ilgili oldukları gündem maddelerine atıf yapılarak verilmiştir.

Covid-19 pandemisi nedeniyle 2020 yılında gerçekleştirilen genel kurula tarafımızdan gözlemci katılmamış olup geçtiğimiz senelerde tarafımızca yapılan bazı kontrol noktaları için Şirket yetkililerinin beyanına başvurulmuştur. Bu kapsamda; genel kurul toplantısında, gündemde yer alan konuların tarafsız ve ayrıntılı bir şekilde, açık ve anlaşılabilir bir yöntemle aktarılması konusuna toplantı başkanının özen gösterdiği, pay sahiplerine eşit şartlar altında düşüncelerini açıklama ve soru sorma imkânı verildiği beyan edilmiştir. Şirket beyanı tarafımızca geçtiğimiz yıllarda edindiğimiz kanaate uygundur.

Yönetim hakimiyetini elinde bulunduran pay sahiplerinin, yönetim kurulu üyelerinin, idari sorumluluğu bulunan yöneticilerin ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarının, Şirket veya bağlı

ortaklıkları ile çıkar çatışmasına neden olabilecek önemli bir işlem yapması ve/veya Şirket'in veya bağlı ortaklıklarının işletme konusuna giren ticari iş türünden bir işlemi kendi veya başkası adına yapması veya aynı tür ticari işlemlerle uğraşan bir başka şirkete sorumluluğu sınırsız ortak sıfatıyla girmesi ile ilgili olarak izin verilmesi genel kurul gündemine dahil edilmiştir.

Gündemde özellik arz eden konularla ilgili yönetim kurulu üyeleri, ilgili diğer kişiler, finansal tabloların hazırlanmasında sorumluluğu bulunan yetkililer ve denetçiler gerekli bilgilendirmeleri yapabilmek ve soruları cevaplandırmak üzere genel kurul toplantısında hazır bulunmuşlardır.

Şirket bir bağış ve yardım politikası oluşturmuş ve genel kurulun onayına sunmuştur. Genel kurul toplantısında dönem içinde yapılan tüm bağış ve yardımların tutarı ve yararlanıcıları ise ayrı bir gündem maddesi ile ortaklara bilgi verilmiştir.

Genel kurul toplantıları, söz hakkı olmaksızın menfaat sahipleri ve medya dâhil kamuya açık olarak yapılmakta olup bu yönde genel kurul iç yönergesinde bir hüküm bulunmaktadır.

Genel kurul toplantısına Şirket'in bağımsız denetimini gerçekleştiren firmanın temsilcisi katılmaktadır.

1.4. Oy Hakkı:

Tüpraş'ın çıkarılmış sermayesi tamamı ödenmiş 250.419.200,00 TL 'dir. Çıkarılmış sermaye her biri Bir Kuruş itibari değerinde 25.041.920.000 adet paya bölünmüş, (A) ve (C) olmak üzere iki gruba ayrılmıştır.

Şirket esas sözleşmesinde belirtildiği üzere; toplam 1 adet (C) grubu payın Türk Silahlı Kuvvetleri'nin akaryakıt ihtiyacının karşılanmasını kısıtlayacak ve/veya karşılanmasına engel olacak

nitelikte birleşme, bölünme ya da Şirket' in tasfiyesine ilişkin kararlarda veto hakkı bulunmaktadır.

Ayrıca, T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait nama yazılı (C) grubu bir adet hissenin yönetim kuruluna bir aday gösterme imtiyazı bulunmaktadır.

Belirtilen düzenlemelerin haricinde oy hakkında herhangi bir imtiyaz bulunmamaktadır.

Şirket'in oy hakkının kullanılmasını zorlaştırıcı uygulamalardan kaçınmakta ve sınır ötesi de dâhil olmak üzere her pay sahibine oy hakkını en kolay ve uygun şekilde kullanma fırsatı sağlamakta olduğu değerlendirilmektedir.

1.5. Azlık Hakları:

Azlık haklarının kullanılmasına azami özen gösterilmektedir. Ancak, azlık hakları, esas sözleşme ile sermayenin yirmide birinden daha düşük bir miktara sahip olanlara tanınmamış, Şirket mevzuatta halka açık şirketler için öngörülmüş olan oranları benimsemiştir.

Blok hissedarın çıkarlarının Şirket çıkarları ile geliştiğine dair herhangi bir bulguya rastlanılmamıştır.

1.6. Kâr Payı Hakkı:

Şirket'in belirli ve tutarlı bir kâr dağıtım politikası vardır. Bu politika, genel kurul toplantısında pay sahiplerinin onayına sunulmuş ve Şirket'in internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.

Şirket'in kâr dağıtım politikası yatırımcıların Şirket'in gelecek dönemlerde elde edeceği kârın dağıtım usul ve esaslarını öngörebilmesine imkân verecek açıklıkta asgari bilgileri içermektedir. Kâr dağıtım politikasında pay sahiplerinin menfaatleri ile Şirket

menfaati arasında dengeli bir politika izlenmekte olduğu değerlendirilmektedir.

2019 mali yılında Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre hazırlanan finansal tablolarda dağıtılabilir dönem kârı oluşmaması nedeniyle kâr payı dağıtılmaması hususu, gerekçesi ile birlikte olağan genel kurulun onayına sunularak oy çokluğu ile onaylanmıştır.

1.7. Payların Devri:

Payların devri hususunda; halka açık kısım için herhangi bir zorlaştırıcı hüküm veya uygulama gerek esas sözleşmede gerekse genel kurul kararlarında bulunmamaktadır. Şirket esas sözleşmesinde "borsada işlem gören nama yazılı paylarının devirleri bakımından Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerinin uygulanacağı" yönünde hüküm bulunmaktadır.

2.KISIM: KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

SİNOPSİS

+	İnternet sitesi kapsamlıdır ve kamunun aydınlatılmasında aktif olarak kullanılmaktadır.
+	Faaliyet raporu mevzuata uygun, kapsamlı ve bilgilendiricidir.
+	Kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler mevzuata uygun yapılmaktadır.
+	Uluslararası yatırımcılar için internet sitesi İngilizce olarak da hazırlanmıştır.
-	%5'i aşan gerçek kişi nihai hâkim pay sahipleri kamuya açıklanmamıştır.
-	Yönetim kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan tüm menfaatler toplu olarak verilmiştir

2.1. Kurumsal İnternet Sitesi:

Kamunun aydınlatılmasında, Şirket'e ait internet sitesi aktif olarak kullanılmakta ve burada yer alan bilgiler sürekli güncellenmektedir.

Şirket'in kurumsal internet sitesinde; mevzuat uyarınca açıklanması zorunlu bilgilerin yanı sıra; ticaret sicili bilgileri, son durum itibarıyla ortaklık ve yönetim yapısı, imtiyazlı pay olmadığı hakkında bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayısı ile birlikte Şirket esas sözleşmesinin son hali, özel durum açıklamaları, finansal raporlar, faaliyet raporları, izahnameler ve diğer

kamuyu aydınlatma belgeleri, genel kurul toplantılarının gündemleri, katılanlar cetvelleri ve toplantı tutanakları, vekâleten oy kullanma formu, bilgilendirme politikası, kâr dağıtım politikası, Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında Şirket'e ulaşan bilgi talepleri, soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar yer almaktadır.

İnternet sitesinde yer alan bilgiler, uluslararası yatırımcıların da yararlanması açısından Türkçe ile aynı içerikte olacak şekilde İngilizce olarak hazırlanmıştır.

Şirket'in internet sitesinde ayrıca; yatırımcı sunumları, komitelerin çalışma esasları, bağış ve yardım politikası, özel durum açıklamaları başlığı altında önemli yönetim kurulu kararları, yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş vizyon/misyon, sermaye artırım ve temettü ödeme bilgileri, genel kurul iç yönergesi, haber alanı, sosyal sorumluluk çalışmaları, üst yönetim hakkında bilgi, finansal veriler, başlıca rasyo analizleri, yatırımcıları ilgilendirecek olay ve gelişmelere ilişkin takvim ve insan kaynakları politikasına yer verilmiştir.

Diğer yandan, 2019/2 sayılı SPK Bülteni'nde yayımlanan Kurul'un 10.01.2019 tarih ve 2/49 sayılı kararı ile II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği uyarınca yapılan Kurumsal Yönetim Uyum Raporlamasının KAP Platformu üzerinden Kurumsal Yönetim Uyum Raporu ("URF") ve Kurumsal Yönetim Bilgi Formu ("KYBF") şablonları kullanılarak yapılmasına karar verilmiştir. Tüpraş KYBF ve URF bildirimlerini, belirlenen bildirim süresi içinde, 04.03.2020 tarihinde KAP üzerinden gerçekleştirmiştir.

Bunlara karşın, Şirket'in ortaklık yapısına kurumsal internet sitesinde yer verilmekle birlikte; dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile %5'ten yüksek paya sahip olan gerçek kişi pay sahiplerinin isimleri, pay miktarı ve oranları ile hangi imtiyaza sahip oldukları gösterilecek şekilde açıklanmamış olması bu başlık altında geliştirmeye açık alan olarak öne çıkmaktadır.

2.2. Faaliyet Raporu:

Yönetim kurulu faaliyet raporunu, kamuoyunun Şirket'in faaliyetleri hakkında tam ve doğru bilgiye ulaşmasını sağlayacak ayrıntıda hazırladığı değerlendirilmektedir. Faaliyet raporunda;

- Raporun dönemi, Şirket'in unvanı, ticaret sicil numarası, iletişim bilgileri,
  - Dönem içinde yönetim ve denetleme kurullarında görev alan başkan ve üyelerin, murahhas üyelerin ad ve soyadları, yetki sınırları, bu görevlerinin süreleri (başlangıç ve bitiş tarihleriyle),
  - Şirket'in faaliyet gösterdiği sektör ve bu sektör içerisindeki yeri hakkında bilgi,
  - Şirket'in birimlerinin nitelikleri, yıl içindeki faaliyetlerine ilişkin genel açıklamalar ve yıl içinde görülen gelişmeler,
  - Yatırımlardaki gelişmeler,
  - KYBF ve URF şablonları,
  - İlişkili taraf işlemlerine ilişkin bilgiler,
  - Finansal tablolarda yer almayan ancak kullanıcılar için faydalı olacak diğer hususlar,
  - Şirket'in organizasyon, sermaye ve ortaklık yapıları ve varsa bunlara ilişkin hesap dönemi içindeki değişiklikler,
  - Personel ve işçilere sağlanan tüm menfaatler, personel sayısı bilgileri,
  - İmtiyazlı paylara ve payların oy sayısına ilişkin açıklamalar,
  - Yapılan araştırma ve geliştirme faaliyetleri,
  - Kâr dağıtım politikası,
  - Finansal durum, kârlılık ve borç ödeme durumlarına ilişkin temel rasyolar,
  - Şirket'in finansman kaynakları ve risk yönetim politikaları,
  - Hesap döneminin kapanmasından ilgili finansal tabloların görüşüleceği genel kurul toplantı tarihine kadar geçen sürede meydana gelen önemli olaylar
- yer almıştır.
- Mevzuatta belirtilen hususlara ek olarak, faaliyet raporunda;
- Yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin Şirket dışında yürüttükleri görevler hakkında bilgiye,
  - Yönetim kurulu komitelerinin üyeleri, toplanma sıklığına, yürütülen faaliyetleri de içerecek şekilde çalışma esaslarına ve komitelerin etkinliğine ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesine,
  - Yönetim kurulunun yıl içerisindeki toplantı sayısına ve yönetim kurulu üyelerinin söz

konusu toplantılara katılım durumuna,

- Şirket faaliyetlerini önemli derecede etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri hakkında bilgiye,
- Şirket aleyhine açılan önemli davalar ve olası sonuçları hakkında bilgiye,
- Sermayeye doğrudan katılım oranının %5'i aştığı karşılıklı iştiraklere ilişkin bilgiye,
- Çalışanların sosyal hakları, mesleki eğitimi ile diğer toplumsal ve çevresel sonuç doğuran Şirket faaliyetlerine ilişkin kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetleri hakkında bilgiye,
- Derecelendirme notlarına,
- Kurumsal Yönetim Uyum Beyanına

yer verilmiştir.

Diğer yandan, yönetim kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan tüm menfaatler toplu olarak verilmiş olup Tebliğ gereği bu bilginin kişi bazında verilmesi esastır.

2.3. Bağımsız Denetim:

Şirket'in bağımsız denetimini yapan kuruluş; PwC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.'dir.

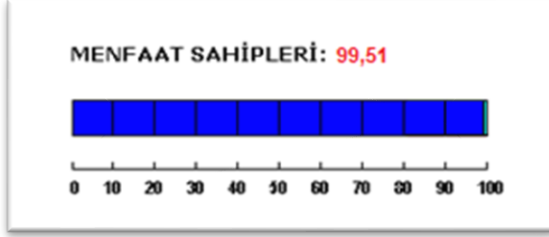
Son dönemde bağımsız denetçinin görüş bildirmekten kaçındığı, şartlı görüş bildirdiği ya da imza atmadığı durumlar olmamıştır. Bununla birlikte bağımsız denetçiler ile mahkemeye

yansımış anlaşmazlıklar bulunmadığı beyan edilmiştir.

Bağımsız denetim kuruluşu ve bu kuruluşun denetim elemanları, bağımsız denetim hizmeti verdikleri dönemde, bedelli veya bedelsiz olarak danışmanlık hizmetleri vermemiştir.

Bağımsız denetim kuruluşunun yönetim veya sermaye bakımından doğrudan ya da dolaylı olarak hâkim bulunduğu bir danışmanlık şirketi ve çalışanları, Şirket'e aynı dönem için danışmanlık hizmeti vermemiştir.

3.KISIM: MENFAAT SAHİPLERİ

SİNOPSİS

+	Menfaat sahiplerinin haklarının kullanımı kolaylaştırılmıştır.
+	Etik kurallar bütünü hazırlanmış ve kamuya açıklanmıştır.
+	Çalışanlara yönelik yazılı bir tazminat politikası oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır.
+	Menfaat sahiplerinin Şirket yönetimine katılımını destekleyici mekanizmalar bulunmaktadır.
+	Derecelendirme dönemi içinde herhangi bir kamusal ceza/yaptırım olmamıştır.
+	Sürdürülebilirlik politikası ve uygulamaları tatmin edicidir.
+	Sosyal Sorumluluk çalışmaları üst düzeydedir.

3.1. Menfaat Sahiplerine İlişkin Şirket Politikası:

Tüpraş menfaat sahiplerinin mevzuat ve karşılıklı sözleşmelerle düzenlenen haklarını garanti altına almıştır. Bunun dışındaki durumlarda, menfaat sahiplerinin çıkarları iyi niyet kuralları çerçevesinde ve Şirket imkânları ölçüsünde korunmaktadır. Hakların ihlâli halinde etkili ve süratli bir tazmin imkânı sağlanmaktadır.

Menfaat sahiplerinin haklarının korunması ile ilgili Şirket politikaları ve prosedürleri hakkında yeterli şekilde

bilgilendirmek amacıyla, Şirket'in internet sitesinin aktif olarak kullanıldığı değerlendirilmektedir.

Şirket'in kurumsal yönetim uygulamaları, başta çalışanlar olmak üzere tüm menfaat sahiplerinin yasal ve etik açıdan uygun olmayan işlemlere ilişkin kaygılarını yönetime iletmesine imkân verecek yapıdadır.

Buna ek olarak çalışanlara yönelik yazılı bir tazminat politikası oluşturulmuş ve kamuya açıklanmıştır.

3.2. Menfaat Sahiplerinin Şirket Yönetimine Katılımının Desteklenmesi:

Tüpraş'ın, başta Şirket çalışanları olmak üzere menfaat sahiplerinin, Şirket faaliyetlerini aksatmayacak şekilde, Şirket yönetimine katılımını destekleyici modelleri geliştirmiş olduğu tespit edilmiştir. Şirket tarafından benimsenen söz konusu modellere şirketin iç düzenlemelerinde yer verilmiş olup dokümanlar tarafımızca görülmüştür.

3.3. Şirket'in İnsan Kaynakları Politikası:

Şirket'in yazılı bir insan kaynakları politikası vardır ve genel olarak insan kaynakları uygulamaları hakkında internet sitesi üzerinden kamuya bilgilendirme yapılmaktadır.

Bu kapsamda; işe alım politikaları oluşturulurken ve kariyer planlamaları yapılırken, eşit koşullardaki kişilere eşit fırsat sağlanması ilkesi benimsenmiştir.

Yönetici görev değişikliklerinin Şirket yönetiminde aksaklığa sebep

olabileceği öngörülen durumlarda yeni görevlendirilecek yöneticilerin belirlenmesi hususunda halefiyet planlaması hazırlanmıştır.

Ayrıca;

- Personel alımına ilişkin ölçütlerin yazılı olarak belirlenmiş olduğu ve bu ölçütlere uyulduğu,
- Çalışanlara sağlanan tüm haklarda adil davranılmakta olduğu, çalışanların bilgi, beceri ve görgülerini arttırmalarına yönelik eğitim programları gerçekleştirildiği ve eğitim politikaları oluşturulduğu,
- Şirket'in finansal durumu, ücret, kariyer, eğitim, sağlık gibi konularda çalışanlara yönelik bilgilendirme toplantıları yapılarak görüş alışverişinde bulunulduğu,
- Çalışanlar ile ilgili olarak alınan kararların veya çalışanları ilgilendiren gelişmelerin çalışanlara veya temsilcilerine bildirilmekte olduğu,
- Şirket çalışanlarının görev tanımları ve dağılımı ile performans ve ödüllendirme kriterlerinin çalışanlara duyurulduğu,
- Çalışanlara verilen ücret ve diğer menfaatlerin belirlenmesinde verimliliğe dikkat edildiği,
- Çalışanlar arasında ırk, din, dil ve cinsiyet ayrımı yapılmaması ve çalışanların Şirket içi fiziksel, ruhsal ve duygusal kötü muamelelere karşı korunması için önlemlerin alınmış olduğu,
- Çalışanlar için güvenli çalışma ortamı ve koşulları sağlandığı

gerek Şirket'in kamuya açıkladığı insan kaynakları uygulamalarından gerekse 2020 yılında yapılan URF ve KYBF bildirimlerinden anlaşılmaktadır.

Bunlara birlikte, toplu iş sözleşmesine tabi, sendikanın örgütlü olduğu

Tüpraş'ta yasal düzenlemeler çerçevesinde belirlenen sayılarda sendika işyeri temsilcileri bulunmaktadır.

3.4. Müşteriler ve Tedarikçilerle İlişkiler:

Tüpraş, mal ve hizmetlerinin pazarlamasında ve satışında müşteri memnuniyetini sağlayıcı tedbirleri almaktadır. Şirket, tedarikçilerini ürün sağlama yeteneği ve kalitesi temelinde değerlendirmekte ve seçmektedir. Seçme, değerlendirme ve tekrar değerlendirme için kriterler oluşturulmuştur.

Şirket, müşterilerinden yıllık sipariş öngörülerini almakta ve üretimini bu talebi karşılayacak şekilde plânlamaktadır. Arzın aksamamasını teminen sipariş öngörülerini aylık bazda revize edilmekte ve müşteri talebinin aksamadan sağlanması için gerekli mekanizmaların işletildiği gözlenmektedir.

Ticari sır kapsamında, müşteri ve tedarikçiler ile ilgili bilgilerin gizliliğine dikkat edilmektedir.

Malların ve hizmetlerin piyasa dışı fiyatlandırıldığına dair bir delil bulunmamaktadır.

3.5. Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk:

Şirketin internet sitesi vasıtasıyla kamuya da açıklanmış etik kurallar bütünü mevcuttur.

Tüpraş'ın sosyal sorumluluk kapsamındaki faaliyetlerinin genel olarak, tarafımızca üst seviyede olduğu değerlendirilmektedir.

Tüpraş, ilk olarak 2008 yılında yayımladığı Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) raporunun onuncusunu 2020 yılında yayımlanmıştır. Şirket, yayınladığı KSS

Raporu'nda Global Reporting Initiative'in (GRI) G3 Raporlama İlkeleri'ni benimsemiştir.

Derecelendirme dönemi süresince kamu idareleri tarafından Şirket'in yükümlü tutulduğu uygulama/yaptırım bulunmamaktadır.

Ayrıca Şirket, irtikap ve rüşvet dahil olmak üzere her türlü yolsuzlukla mücadele edildiğini URF bildirimini üzerinden beyan etmiştir.

Tüpraş'ın çevreye, tüketiciye, kamu sağlığına ilişkin düzenlemeler ile etik kurallara uyduğu, uluslararası geçerliliğe sahip insan haklarına saygı gösterdiği kanaati edinilmiştir.

3.6. Sürdürülebilirlik

Şirketin çevre, doğa, enerji tasarrufu, geri dönüşüm ve eğitim konularında politikası, iç düzenlemeleri mevcuttur.

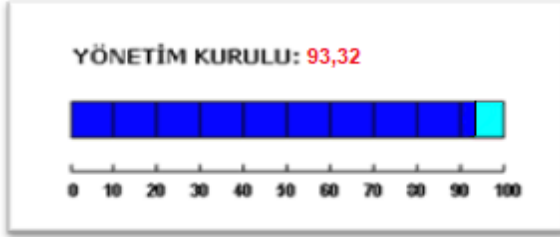
Tüpraş'ın, sürdürülebilirliği bir yönetim unsuru olarak değerlendirerek sistematik biçimde yönettiğine dair Şirket beyanı tarafımızca yapılan gözlemlere uygundur. 2019 yılında Şirket faaliyetlerinin sosyal, ekonomik ve çevresel etkilerini ve bu alanlarda gerçekleştirdiği çalışmalardan elde ettiği sonuçların yer aldığı sürdürülebilirlik raporu kurumsal internet sitesi aracılığıyla kamuya duyurulmuştur. Bu kapsamda 2007 yılından bu yana her yıl yayımlanan sürdürülebilirlik raporları Şirket web sitesinde yer almaktadır.

Tüpraş'ın tüm rafinerilerinde entegre Yönetim Sistemleri olan ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, ve ISO 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi, ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi, ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi etkin olarak uygulanmaktadır.

Ayrıca, Tüpraş Kurumsal Yönetim Endeksi'nin (XKURY) yanı sıra BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ne dahildir. BIST Sürdürülebilirlik Endeksi, Borsa İstanbul'da işlem gören ve kurumsal sürdürülebilirlik performansları üst seviyede olan şirketlerin yer alacağı bir endeks oluşturulması amacıyla Kasım 2014 tarihinden itibaren "XUSR" koduyla fiyat ve getiri olarak hesaplanmaya ve yayınlanmaya başlanmıştır. Endeks metodolojisi, çevre, biyoçeşitlilik, iklim değişikliği, yönetim kurulu yapısı, rüşvetle mücadele, insan hakları, tedarik zinciri, sağlık ve güvenlik, bankacılık kriterleri ve kamuyu aydınlatma başlıklarında değerlendirmeleri içermektedir.

Derecelendirme dönemi içinde çevreye verilen zararlar nedeniyle alınan bir ceza ya da Şirket aleyhine açılan bir dava bulunmamaktadır.

4.KISIM: YÖNETİM KURULU

SİNOPSİS

+	Yönetim kurulu yapılanması Tebliğ'e uygun şekilde yapılmıştır.
+	Yönetim kurulunda dört bağımsız üye vardır.
+	Denetim, Kurumsal Yönetim ve Riskin Erken Saptanması ve Yürütme komiteleri ihdas edilmiş ve etkin olarak çalışmaktadır.
+	Yönetim kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme esasları belirlenmiş ve kamuya açıklanmıştır.
+	Police bedeli sermayenin %25'ini aşan yönetici sorumluluk sigortası mevcuttur.
=	Yönetim kurulu toplantılarının ne şekilde yapılacağına ilişkin teamüller olmakla birlikte yazılı hale getirilmemiştir.
-	Yönetim Kurulunda %25 oranında kadın üye hedefi ve bu hedefe yönelik Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış bir politika bulunmamaktadır.

4.1. Yönetim Kurulunun İşlevi:

Yönetim kurulu; aldığı stratejik kararlarla, Şirket'in risk, büyüme ve getiri dengesini en uygun düzeyde tutarak akılcı ve tedbirli risk yönetimi anlayışıyla Şirket'in öncelikle uzun vadeli çıkarlarını gözetmekte, Şirket'i bu prensiplerle idare ve temsil etmektedir.

Yönetim kurulu Şirket'in stratejik hedeflerini tanımlamış, Şirket'in ihtiyaç duyacağı insan ve finansal kaynaklarını belirlemiştir ve Şirket yönetiminin performansını denetlemektedir.

Şirket faaliyetlerinin mevzuata, esas sözleşmeye, iç düzenlemelere ve oluşturulan politikalara uygunluğunu gözetmektedir.

4.2. Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları:

Yönetim kurulunun faaliyetlerini şeffaf, hesap verebilir, adil ve sorumlu bir şekilde yürüttüğü değerlendirilmektedir.

Yönetim kurulu üyeleri arasındaki görev dağılımı faaliyet raporunda açıklanmıştır. Ayrıca, yönetim kurulunun finansal tablo ve faaliyet raporlarının kabulüne ilişkin alacağı kararın ve bu kapsamda vereceği beyanın içeriğine URF ve KYBF dahil edilmiştir.

Yönetim kurulu, risk yönetim ve bilgi sistemleri ve süreçlerini de içerecek şekilde iç kontrol sistemlerini, ilgili yönetim kurulu komitelerinin görüşünü de dikkate alarak oluşturmuştur. Bu çerçevede, yönetim kurulu, yılda en az bir kez risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerinin etkinliğini gözden geçirmektedir. Bununla birlikte, iç kontroller ve iç denetimin varlığı, işleyişi ve etkinliği hakkında faaliyet raporunda bilgi verilmiştir.

Esas sözleşmede yönetim kurulu başkanı ile icra başkanı/genel müdürün yetkileri ayrıştırılarak ifade edilmiştir.

Yönetim kurulu Şirket ile pay sahipleri arasında etkin iletişimin korunmasında, yaşanabilecek anlaşmazlıkların

giderilmesinde ve çözüme ulaştırılmasında öncü rol oynamakta ve bu amaca yönelik olarak Kurumsal Yönetim Komitesi ve Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi ile yakın iş birliği içerisinde çalışmaktadır.

Yöneticilerin görevlerini gereği gibi yerine getirmemeleri nedeniyle Şirket'in ve üçüncü kişilerin uğradıkları zararların tazmini ile ilgili yönetici sorumluluk sigortası bulunmaktadır. Polişe bedeli, Tebliğ'de tavsiye edildiği üzere Şirket sermayesinin %25'ini aşan bir bedelde olup bu konuda açıklama faaliyet raporu içeriğinde yer almaktadır.

4.3. Yönetim Kurulunun Yapısı:

Şirket'in yönetim kurulu on bir üyeden müteşekkildir. Kurulda icracı üye bulunmamaktadır. İcrada görevli olmayan yönetim kurulu üyeleri içerisinde, görevlerini hiçbir etki altında kalmaksızın yapabilme niteliğine sahip dört bağımsız üye vardır.

Bağımsız üye adaylarının belirlenmesinde SPK kriterlerine uyulmuştur. Bu kapsamda; Kurumsal Yönetim Komitesi yönetim ve pay sahipleri de dâhil olmak üzere bağımsız üyelik için aday tekliflerini, adayın bağımsızlık ölçütlerini taşıyıp taşıyamaması hususunu dikkate alarak değerlendirmiş ve buna ilişkin değerlendirmesini bir rapora bağlayarak yönetim kurulu onayına sunmuştur. Bağımsız yönetim kurulu üye adayları, mevzuat, esas sözleşme ve SPK kriterleri çerçevesinde bağımsız olduklarını yazılı olarak beyan etmişlerdir.

Yönetim kurulunda iki kadın üye bulunmakta olup mevcut durumda yönetim kurulunun %18'ini temsil etmektedir. Buna ek olarak; Tebliğ'in tavsiye niteliğindeki, yönetim kurulunda kadın üye oranı için %25'ten az olmamak kaydıyla bir

hedef oran ve hedef zaman belirlenmesi, bu hedeflere ulaşmak için politika oluşturulması ilkesine henüz uyum sağlanmadığı görülmüştür.

4.4. Yönetim Kurulu Toplantılarının Şekli:

Yönetim kurulu Şirket işlerine yetecek sıklıkta toplanmaktadır. KYBF üzerinden yapılan bildirimden anlaşıldığı üzere 2019 yılında yönetim kurulu 3 fiziki toplantı gerçekleştirmiş ve 30 adet yönetim kurulu kararı almıştır. Üyelerin toplantılara katılım oranı %91 olarak gerçekleşmiştir.

Yönetim kurulu başkanı, diğer yönetim kurulu üyeleri ve icra başkanı/genel müdür ile görüşerek yönetim kurulu toplantılarının gündemini belirlemektedir.

Yönetim kurulu toplantısı gündeminde yer alan konular ile ilgili bilgi ve belgeler, eşit bilgi akışı sağlamak suretiyle, toplantıdan yeterli zaman önce yönetim kurulu üyelerinin incelemesine sunulmaktadır. Yönetim kurulunda her üyenin bir oy hakkı bulunmaktadır.

Bunlara karşın, yönetim kurulu toplantılarının ne şekilde yapılacağı konusunda Şirket'te uzun yıllardır tutarlı bir biçimde sürdürülen süreçler bulunmakla birlikte, bu konuya özgü yazılı bir şirket içi düzenleme bulunmamaktadır.

4.5. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komiteler:

Yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı olarak yerine getirmek amacıyla kurul bünyesinde Kurumsal Yönetim Komitesi, Denetimden Sorumlu Komite ve Riskin Erken Saptanması Komiteleri kurulmuştur.

Komitelerin görev alanları, çalışma esasları ve hangi üyelerden oluşacağı

yönetim kurulu tarafından belirlenmiş ve Şirket'in internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.

Denetimden Sorumlu Komite üyelerinin tamamı, diğer komitelerin ise başkanları, bağımsız yönetim kurulu üyeleri arasından seçilmiştir. İcra başkanı/genel müdür komitelerde görev almamaktadır. Tebliğ'e uygun olarak komite üyelerinin çoğunluğu icracı olmayan üyelerden oluşmuştur. Bağımsız yönetim kurulu üyeleri değerlendirme dışında tutulduğunda bir yönetim kurulu üyesinin birden fazla komitede görev almamasına özen gösterilmiştir.

Komitelerin görevlerini yerine getirmeleri için gereken kaynak ve destek yönetim kurulu tarafından sağlanmaktadır. Komiteler, gerekli gördükleri yöneticiyi toplantılarına davet edebilmekte ve görüşlerini alabilmektedirler.

Komitelerin toplanma sıklıkları yeterli seviyede değerlendirilmiştir. KYBF bildirimine göre, 2019 yılında Kurumsal Yönetim Komitesi 7 kez, Denetim Komitesi 7 kez ve Riskin Erken Saptanması Komitesi 6 kez toplanmıştır.

Kurumsal Yönetim Komitesi Şirket'te kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanıp uygulanmadığını, uygulanmıyor ise gerekçesini ve bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarını tespit etmekte ve yönetim kuruluna kurumsal yönetim uygulamalarını iyileştirici tavsiyelerde bulunmaktadır. Ayrıca, Yatırımcı İlişkileri Biriminin çalışmalarını gözetmektedir.

Tebliğ'e uygun olarak Yatırımcı İlişkilerinden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Sn. Doğan Korkmaz Kurumsal Yönetim Komitesi üyesidir.

Denetimden Sorumlu Komite;

- Şirket'in muhasebe sistemi, finansal bilgilerinin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ve Şirket'in iç kontrol ve iç denetim sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimini yapmakta,
- Şirket'in muhasebe ve iç kontrol sistemi ile bağımsız denetimiyle ilgili olarak Şirket'e ulaşan şikayetlerin incelenmesi, sonuca bağlanması, Şirket çalışanlarının, Şirket'in muhasebe ve bağımsız denetim konularındaki bildirimlerinin gizlilik ilkesi çerçevesinde değerlendirilmesi konularında uygulanacak yöntem ve kriterleri belirlemekte,
- Kamuya açıklanacak yıllık ve ara dönem finansal tabloların Şirket'in izlediği muhasebe ilkeleri ile gerçeğe uygunluğuna ve doğruluğuna ilişkin değerlendirmelerini, Şirket'in sorumlu yöneticileri ve bağımsız denetçilerinin görüşlerini alarak kendi değerlendirmeleriyle birlikte yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmekte,
- Kendi görev ve sorumluluk alanıyla ilgili tespitlerini ve konuya ilişkin değerlendirmelerini ve önerilerini derhal yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmektedir.

Denetimden sorumlu komite üyeleri Tebliğ'de belirlenmiş niteliklere sahiptir.

Denetimden sorumlu komitenin çalışma esasları ve hesap dönemi içinde yönetim kuruluna kaç kez yazılı bildirimde bulunduğu ve toplantı sonuçları hakkında yıllık faaliyet raporunda açıklama yapılmıştır. 2019 yılında Denetimden Sorumlu Komite 7 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bağımsız denetim kuruluşunun seçim süreci, denetimden sorumlu komitenin bağımsız denetim kuruluşlarının yetkinlik ve bağımsızlık koşullarını da dikkate alarak uygun gördüğü denetim firmasını yönetim kuruluna önermesi biçiminde gerçekleşmektedir.

Riskin Erken Saptanması Komitesi, risk yönetim sistemlerini en az yılda bir kez gözden geçirmekte, Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulamakta, riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmaktadır.

Tüpraş Yönetim Kurulu bünyesinde Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesi kurulmamış olup bu komitelerin görevleri Tebliğ'e uygun olarak Kurumsal Yönetim Komitesi'nin çalışma esaslarına dâhil edilmiştir.

4.6. Yönetim Kurulu Üyelerine ve Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Mali Haklar:

Yönetim kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme esasları yazılı hale getirilmiş ve genel kurul toplantısında ayrı bir madde olarak ortakların bilgisine sunulmuştur.

Bu amaçla hazırlanan ücretlendirme politikası, Şirket'in internet sitesinde yer almaktadır. Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin ücretlendirmesinde hisse senedi opsiyonları veya Şirket'in performansına dayalı ödeme plânları kullanılmaması tarafımızca olumlu değerlendirilmektedir.

Şirket'in, herhangi bir yönetim kurulu üyesine veya üst düzey yöneticilerine borç vermediği, kredi kullandığı, üçüncü bir kişi aracılığıyla şahsi kredi adı altında kredi kullandığı veya lehine kefalet gibi teminatlar vermediği URF bildirimini üzerinden beyan edilmiştir.

Yöneticilerin, Şirket hakkındaki gizli ve kamuya kapalı bilgileri kendileri veya başkaları lehine kullandıklarına dair karine yoktur. Şirket işleri ile ilgili olarak doğrudan veya dolaylı hediye kabul etmiş, haksız menfaat sağlamış yönetici yoktur.

İdari sorumluluğu bulunan yöneticilerin görevlerini gereği gibi yerine getirmemeleri nedeniyle şirketin ve üçüncü kişilerin uğradıkları zararların tazmini ile ilgili sigorta yaptırılmıştır.

Yeni görevlendirilen yöneticiler için oryantasyon süreci Şirket'in iç düzenlemelerinde yazılı olarak belirlenmiştir.

Notların Anlamı

Not	Anlamı
9 - 10	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne büyük ölçüde uyum sağlamış ve tüm politika ve önlemleri uygulamaya sokmuştur. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları etkin bir şekilde oluşturulmuş ve işlemektedir. Tüm kurumsal yönetim riskleri tespit edilmiş ve aktif bir şekilde yönetilmektedir. Pay ve menfaat sahiplerinin hakları en adil şekilde gözetilmektedir; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık faaliyetleri en üst düzeydedir ve yönetim kurulunun yapı ve işleyişi en iyi uygulama kategorisindedir. Bu alanlarda hemen hemen hiçbir zaaf bulunmamaktadır. BIST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne en üst düzeyde dahil edilmek hak edilmiştir.
7 - 8	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne önemli ölçüde uyum sağlamış ve çoğu gerekli politika ve önlemleri uygulamaya sokmuştur. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları, az sayıda iyileştirmelere gerek duyulsa da etkin bir şekilde oluşturulmuş ve işlemektedir. Kurumsal yönetim risklerinin çoğunluğu tespit edilmiş ve aktif bir şekilde yönetilmektedir. Pay ve menfaat sahiplerinin hakları adil şekilde gözetilmektedir; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık faaliyetleri üst düzeydedir ve yönetim kurulunun yapı ve işleyişi sağlam temellere dayandırılmıştır. Çok büyük riskler teşkil etmese de, bu alanların biri veya birkaçında bazı iyileştirmeler gereklidir. BIST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne üst düzeyde dahil edilmek hak edilmiştir.
6	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne orta derecede uyum sağlamış ve gerekli politika ve önlemlerin bir kısmını uygulamaya sokmuştur. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları, orta derecede oluşturulmuş ve işlemekte, ancak iyileştirmelere gerek vardır. Kurumsal yönetim risklerinin bir kısmı tespit edilmiş ve aktif bir şekilde yönetilmektedir. Ulusal standartlara uyum sağlanmıştır ancak uluslararası platformlarda bu standartların gerisinde kalınabilir. Pay sahipleri; menfaat sahipleri; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık; ve yönetim kurulu alanlarının bazılarında iyileştirmeler gerekmektedir.
4 - 5	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne gereken asgari derecede uyum sağlamış ve gerekli politika ve önlemlerin standartların altında bir kısmını uygulamaya sokmuştur. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları, gereken asgari derecede oluşturulmuş, ancak tam etkin bir şekilde işlememektedir. Kurumsal yönetim riskleri tamamen tespit edilmemiş ve aktif bir şekilde yönetilememektedir. Pay sahipleri; menfaat sahipleri; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık; ve yönetim kurulu alanlarının bazılarında veya hepsinde önemli iyileştirmeler gerekmektedir.
<4	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyum sağlamamıştır ve gerekli politika ve önlemleri zayıftır. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları, gerekli etkinlikte oluşturulmamıştır. Önemli kurumsal yönetim riskleri mevcut olup bu riskler aktif bir şekilde yönetilmemekte ve şirket kurumsal yönetim ilkelerine duyarlı değildir. Pay sahipleri; menfaat sahipleri; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık; ve yönetim kurulu alanlarının hepsinde önemli zaaf vardır. Yatırımcı güveni zedelenebilir ve maddi zararlar oluşabilir.

ÇEKİNCELER

Bu Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporu, Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri baz alınarak, hem Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. iş birliğiyle sağlanan ve hem Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin kamunun kullanımına açık olarak yayınladığı bilgilere dayanılarak Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş. tarafından hazırlanmıştır.

Bu rapor Saha A.Ş. analistleri tarafından eldeki bilgi ve verilerin iyi niyet, bilgi birikimi ve deneyim ile çözümlenmesinden sonra ortaya çıkmış olup, kurumların hissedar haklarına verdikleri önemin, kamuyu aydınlatma faaliyetlerinin, menfaat sahipleri ile ilişkilerinin ve yönetim kurullarının genel kredibilitesi hakkında bir görüştür. Derecelendirme notu ise, derecelendirilen şirketin menkul kıymetleri için asla bir al/sat önerisi olamayacağı gibi, belli bir yatırımcı için o yatırım aracının uygun olup olmadığı hakkında bir yorum da değildir. Bu sonuçlar esas alınarak doğrudan veya dolaylı olarak uğranabilecek her türlü maddi/manevi zararlardan ve masraflardan Saha A.Ş. sorumlu tutulamaz. Bu yorumların üçüncü şahıslara yanlış veya eksik aksettirilmesinden veya her ne şekilde olursa olsun doğacak ihtilâflar da Saha A.Ş. analistlerinin sorumluluğu altında değildir.

Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş. bağımsızlık, tarafsızlık, şeffaflık ve analitik doğruluk ilkeleriyle hareket eder ve davranış kuralları olarak IOSCO (Uluslararası Sermaye Piyasaları Komisyonu)'nun kurallarını aynen benimsemiş ve web sitesinde yayınlamıştır (www.saharating.com).

© 2020, Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş. Bütün hakları saklıdır. Bu Kurumsal Yönetim Derecelendirme raporunda sunulan bilgilerin, Saha A.Ş.'nin ve Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'nin izni olmaksızın yazılı veya elektronik ortamda basılması, çoğaltılması ve dağıtılması yasaktır.

İrtibat:

S. Suhan Seçkin

suhan@saharating.com

Ali Perşembe

apersembe@saharating.com

Oğuzhan Güner

oguner@saharating.com

Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş

Valikonağı Cad., Hacı Mansur Sok., Konak Apt. 3/1, Nişantaşı, İstanbul

Telefon: (0212) 291 97 91, Faks: (0212) 291 97 92 • info@saharating.com •

www.saharating.com